

САДРЖАЈ

I – УВОДНИ И МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТУП	7
1. ПРЕДМЕТ ИСТРАЖИВАЊА И ФОРМУЛИСАЊЕ ПРОБЛЕМА ИСТРАЖИВАЊА	7
2. ЦИЉЕВИ ИСТРАЖИВАЊА	11
3. УТВРЂИВАЊЕ ХИПОТЕЗЕ	12
4. МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА	13
5. ИЗВОРИ САЗНАЊА	14
6. ПОДРУЧЈЕ И ОКВИР ИСТРАЖИВАЊА	14
II – ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ, ИДЕЈЕ И ДОКУМЕНТА О ЉУДСКИМ ПРАВИМА	15
1. ПОВЕЉА УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА	18
2. УНИВЕРЗАЛНА ДЕКЛАРАЦИЈА О ПРАВИМА ЧОВЈЕКА	19
3. МЕЂУНАРОДНИ ПАКТ О ГРАЂАНСКИМ И ПОЛИТИЧКИМ ПРАВИМА	23
4. МЕЂУНАРОДНИ ПАКТ О ЕКОНОМСКИМ, СОЦИЈАЛНИМ И КУЛТУРНИМ ПРАВИМА	26
5. ПОВЕЉА О ОСНОВНИМ ПРАВИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ	28
6. „ТРЕЋА ГЕНЕРАЦИЈА“ ЉУДСКИХ ПРАВА	30
7. ПОСЕБНИ УГОВОРИ О ЉУДСКИМ ПРАВИМА	33
8. КАНЦЕЛАРИЈА ВИСОКОГ КОМЕСАРА УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА ЗА ЉУДСКА ПРАВА	36
9. УНАПРЕЂЕЊЕ И ЗАШТИТА ЉУДСКИХ ПРАВА У ОКВИРУ ЕВРОПСКИХ СПОРАЗУМА	36
10. ЕВРОПСКА КОНВЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ЉУДСКИХ ПРАВА И ОСНОВНИХ СЛОБОДА	42
III – ОСНОВНИ ПОЈМОВИ И ПРИНЦИПИ ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ЗАШТИТИ ЉУДСКИХ ПРАВА И ОСНОВНИХ СЛОБОДА	45
IV – УСТАВНО ОДРЕЂЕЊЕ ЉУДСКИХ ПРАВА И ОСНОВНИХ СЛОБОДА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ	51
V – ПОЈЕДИНА ЉУДСКА ПРАВА И ОСНОВНЕ СЛОБОДЕ У УСТАВУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И ЕВРОПскоЈ КОНВЕНЦИЈИ О ЗАШТИТИ ЉУДСКИХ ПРАВА И ОСНОВНИХ СЛОБОДА	57
1. ПРАВО НА ЖИВОТ	58
2. ЗАБРАНА МУЧЕЊА	62
3. ЗАБРАНА РОПСТВА И ПРИНУДНОГ РАДА	66
4. ПРАВО НА СЛОБОДУ И СИГУРНОСТ	69
5. ПРАВО НА ПРАВИЧНО СУЂЕЊЕ	80
6. ЗАБРАНА РЕТРОАКТИВНОГ КРИВИЧНОГ ЗАКОНОДАВСТВА	85
7. ПРАВО НА ПРИВАТНОСТ	87
8. СЛОБОДА МИСЛИ, САВЈЕСТИ И ВЈЕРОИСПОВИЈЕСТИ	92
9. СЛОБОДА ИЗРАЖАВАЊА	95
9.1. Опште напомене	95
9.2. Шта је то чега новинарска професија мора да се придржава	97
9.3. Општи принципи	102
9.4. Одлуке Европског суда за људска права	105
9.5. Одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине	109

9.6. Кривичноправна заштита због повреде права на слободу мишљења и изражавања.....	114
9.7. Стање медијских слобода у БиХ.....	116
10. СЛОБОДА ОКУПЉАЊА И УДРУЖИВАЊА.....	119
11. ПРАВО НА ДЈЕЛОТВОРАН ПРАВНИ ЛИЈЕК.....	125
11.1. Одлуке Високог представника за БиХ.....	125
11.2. Принцип исцрпљивања правних лијекова.....	130
12. ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ.....	134
13. ОДСТУПАЊЕ У ВАНРЕДНИМ ОКОЛНОСТИМА.....	143
14. ПРАВА СТРАНАЦА.....	146
15. ЗАШТИТА ИМОВИНЕ.....	147
16. ПРАВО НА ОБРАЗОВАЊЕ.....	151
17. ПРАВО НА СЛОБОДНЕ ИЗБОРЕ.....	152
18. СЛОБОДА КРЕТАЊА.....	153
19. ОСТАЛА ПРАВА.....	155
VI– ИНСТИТУЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ЉУДСКИХ ПРАВА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ.....	159
1. ОМБУДСМАН ЗА ЉУДСКА ПРАВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.....	160
2. ДОМ ЗА ЉУДСКА ПРАВА ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ.....	164
3. УСТАВНИ СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.....	167
4. УСЛОВИ ЗА ПРИХВАТЉИВОСТ ПРЕДСТАВКЕ ПОДНИЈЕТЕ ЕВРОПСКОМ СУДУ ЗА ЉУДСКА ПРАВА.....	168
VII– АПЕЛАЦИОНА ЈУРИСДИКЦИЈА УСТАВНОГ СУДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.....	175
1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ.....	175
2. ПРАВНИ ОКВИР, УЛОГА И СТАТУС МЕЂУНАРОДНИХ ИНСТРУМЕНАТА ЉУДСКИМ ПРАВИМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ И МЕХАНИЗМИ ЗАШТИТЕ.....	177
3. ВАЖЕЋЕ ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ У УСТАВНОПРАВНОМ СИСТЕМУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.....	178
4. ОСНОВНА ПИТАЊА АПЕЛАЦИОНЕ ЈУРИСДИКЦИЈЕ УСТАВНОГ СУДА БИХ.....	179
5. ПРАВО НА ПРИСТУП СУДУ У ГРАЂАНСКИМ ПОСТУПЦИМА.....	187
VIII– ПРИМЈЕНА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ МЕЂУНАРОДНИХ СТАНДАРДА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ЗАБРАНУ ТОРТУРЕ, МУЧЕЊА, НЕХУМАНИХ И ПОНИЖАВАЈУЋИХ ПОСТУПАКА И КАЖЊАВАЊА..	191
1. ОПШТА РАЗМАТРАЊА У ВЕЗИ СА ЧЛАНОМ 3 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ.....	191
2. ПРИМЈЕНА ЧЛАНА 3 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ.....	192
3. ПРАКСА УСТАВНОГ СУДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.....	
4. ОДЛУКА УСТАВНОГ СУДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ БРОЈ АП 2582/05 ОД 16. ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ.....	199
5. ДРУГЕ ОДЛУКЕ УСТАВНОГ СУДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.....	204
IX– ПРАВО НА ПРАВИЧНО СУЂЕЊЕ ИЗ ЧЛАНА 6 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ.....	209

1. ПРАВО НА СУД	214
2. НЕЗАВИСНОСТ И НЕПРИСТРАСНОСТ СУДА	218
3. ПРАВО НА СУЂЕЊЕ БЕЗ ОДЛАГАЊА	218
4. ПРИСТУП СУДУ	221
5. ПРИРОДА ПОСТУПКА ПРЕД СУДОМ	222
6. ПРАВА ОПТУЖЕНОГ	223
7. РАДЊЕ ПРЕДУЗЕТЕ ОД СУДСКИХ ОРГАНА НАКОН СУЂЕЊА	224
X–ОБИМ ПРИМЈЕНЕ ПРАВА НА ПРАВИЧНО СУЂЕЊЕ У КРИВИЧНИМ ПРЕДМЕТИМА	225
1. ПОЈАМ ТЕРМИНА “КРИВИЧНА ОПТУЖБА“	227
2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ДА ЛИ ОПТУЖБА ИМА “КРИВИЧНИ“ КАРАКТЕР	231
3. КЛАСИФИКАЦИЈА КРИВИЧНОГ ДЈЕЛА ПО НАЦИОНАЛНОМ ПРАВУ	232
4. ДЈЕЛА “МЈЕШОВИТОГ КАРАКТЕРА“	234
5. ПРИРОДА И СТЕПЕН СТРОГОСТИ САНКЦИЈЕ	235
6. ДИСЦИПЛИНСКИ ПРЕДМЕТИ КАО ГРАЂАНСКА ПРАВА И ОБАВЕЗЕ	238
XI–ПРАВО НА ЈАВНУ РАСПРАВУ ИЗ ЧЛАНА 6 СТАВ 1 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ	239
1. ЗНАЧАЈ ПРАВА НА ЈАВНУ РАСПРАВУ	243
2. ОБАВЕЗА ЈАВНОГ ОБЈАВЉИВАЊА ПРЕСУДЕ	246
3. МОГУЋНОСТ ОДУСТАЈАЊА ОД ПРАВА НА ЈАВНУ РАСПРАВУ У ГРАЂАНСКИМ ПРЕДМЕТИМА	245
4. САДРЖИНА ПРАВА НА ЈАВНУ РАСПРАВУ	247
5. ШТА МОРА ДА СЕ ДЕСИ ТОКОМ ЈАВНЕ РАСПРАВЕ?	249
6. ОГРАНИЧЕЊА И ИЗУЗЕЦИ	251
7. СУЂЕЊЕ У ОДСУСТВУ	252
8. ЖАЛБЕНИ ПОСТУПАК	253
9. ОБАВЕЗА ЈАВНОГ ОБЈАВЉИВАЊА ПРЕСУДЕ	255
XII–ПРАВО НА СУЂЕЊЕ У РАЗУМНОМ ВРЕМЕНСКОМ РОКУ	257
1. ЦИЉ ГАРАНЦИЈЕ	258
2. ТРАЈАЊЕ ПОСТУПКА И ТРАЈАЊЕ ПРИТВОРА	259
3. ПОЧЕТАК РЕЛЕВАНТНОГ ПЕРИОДА	259
4. КРАЈ РЕЛЕВАНТНОГ ПЕРИОДА	261
5. ОЦЈЕНА ТРАЈАЊА ВРЕМЕНСКОГ ПЕРИОДА	262
5.1. Понашање апликанта	263
5.2. Значај поступка за оптуженог	264
5.3. Сложеност случаја	264
5.4. Понашање домаћих надлежних органа	265
5.5. Компензација за претјерану дужину поступка	266
6. ПРАКСА УСТАВНОГ СУДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	267
XIII–ПОШТОВАЊЕ МЕЂУНАРОДНИХ СТАНДАРДА КОЛИ СЕ ТИЧУ ПРЕТПОСТАВКЕ НЕВИНОСТИ У ПРАКСИ СУДОВА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ	277

XIV–ПРИМЈЕНА ЧЛАНА 6 СТАВ 1 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ НА СПОРОВЕ КОЈЕ СУ ПОКРЕНУЛИ ДРЖАВНИ СЛУЖБЕНИЦИ	291
XV–РЕТРОАКТИВНОСТ КРИВИЧНОГ ЗАКОНА И ПРАВИЛО ОБАВЕЗНЕ ПРИМЈЕНЕ БЛАЖЕГ ЗАКОНА НА ПРИМЈЕРУ ИЗ ЧЛАНА 239 КРИВИЧНОГ ЗАКОНА БИХ	303
1. Члан 7 став 1 Европске конвенције.....	305
2. ПРАКСА УСТАВНОГ СУДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ (ОДЛУКА У ПРЕДМЕТУ БРОЈ АП 2281/05).....	305
XVI–ПРАВО НА ПОШТОВАЊЕ ПРИВАТНОГ И ПОРОДИЧНОГ ЖИВОТА ...	311
1. ПРИВАТНИ ЖИВОТ.....	311
2. ДОМ.....	311
3. ПРЕПИСКА.....	312
4. ПОРОДИЧНИ ЖИВОТ.....	313
5. ИМЕ.....	314
XVII–СЛОБОДА ИЗРАЖАВАЊА (ОДЛУКА УСТАВНОГ СУДА БИХ, БРОЈ АП 1067/06 ОД 13. СЕПТЕМБРА 2007. ГОДИНЕ)	317
1. ОПШТИ ПРИНЦИПИ.....	317
2. ПРИМЈЕНА ПРИНЦИПА КОЈИ СУ НАВЕДЕНИ У КОНКРЕТНОМ СЛУЧАЈУ.....	318
XVIII–ПОШТОВАЊЕ ЉУДСКИХ ПРАВА У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ И ПРАВА ОШТЕЂЕНОГ	323
1. КРИВИЧНИ ПОСТУПАК.....	323
2. КРИВИЧНИ ПОСТУПАК ПРЕМА МАЛОЉЕТНИЦИМА.....	324
3. ЗНАЧАЈ ЉУДСКИХ ПРАВА У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ.....	324
4. ПРАВА ОШТЕЂЕНОГ.....	325
4.1. Пракса прије случаја <i>Perez против Француске</i>	326
4.2. Пресуда у случају <i>Perez против Француске</i>	327
XIX –ПОЈАМ ВИТАЛНОГ НАЦИОНАЛНОГ ИНТЕРЕСА У УСТАВУ БИХ	329
ЗАКЉУЧЦИ.....	333
ЛИТЕРАТУРА.....	341